

Styrdokument
Dokumenttyp: Riktlinjer
Beslutat av: Kommunstyrelsen
Fastställsedatum: Kommunstyrelsen 2015-06-17, § 238
Ansvarig: Personalchefen
Revideras: Vart 4:e år, 1:a året i mandatperioden el behov
Följas upp: Minst vart 4:e år

Riktlinjer kring personalföreträdare i nämnder

Dnr KS.2015.133

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Personalföreträdare i nämnderna	3
2. Personalföreträdarnas närvarorätt.....	3
3. Personalföreträdarnas befogenheter.....	3
4. Rätt till information - tystnadsplikt	4
5. Hur personalföreträdarna utses.....	4
6. Jäv	4
7. Kallelse.....	4
8. Ersättning.....	5

1. Personalföreträdare i nämnderna

Bestämmelserna om närvarorätt för företrädare för de anställda i kommunen finns i kommunallagen 7 kapitlet 8-17 §§. Grundläggande är att närvarorätten gäller vid sammanträden med andra nämnder än kommunstyrelsen. Med nämnder avses organ som har förvaltnings- och verkställighetsuppgifter. Närvarorätten gäller inte i utskott, revision, förtroendenämnder, valnämnd eller överförmyndarnämnd.

Företrädare för anställda i kommuner som samverkar i en gemensam nämnd får närvara vid sammanträden med den gemensamma nämnden.

Även om personalföreträdarna utses av arbetstagarorganisationerna så representerar de inte dessa. Personalföreträdarna ska fungera som ombud för alla medarbetare i kommunen.

2. Personalföreträdarnas närvarorätt

Personalföreträdarna har rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda. De har inte rätt att närvara vid behandlingen av ärenden av följande slag:

- ärenden som avser myndighetsutövning mot enskild,
- förhandlingar med en arbetstagarorganisation,
- uppsägningar av kollektivavtal,
- arbetskonflikter,
- rättstvister mellan kommunen och en arbetstagarorganisation,
- ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Lagstiftaren har varit specifik när närvarorätten för personalföreträdare har angetts. Det finns ingen generell rätt att närvara vid behandlingen av alla ärenden i en nämnd. De ärenden som ordföranden i nämnden anser rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda ska grupperas tillsammans i föredragningslistan så att personalföreträdarna slipper gå ut och in på sammanträdet. Dessa ärenden kan då avgöras i en följd.

Typiska ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda är nämndens budget, organisationsfrågor med mera. Ärenden som inte rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda är fastighetsöverlåtelser, fördelning av platser i tomtkö och andra beslut som hänger samman med kommunens mark- och fastighetspolitik, fördelning av bidrag till föreningar med mera.

3. Personalföreträdarnas befogenheter

Personalföreträdarna har rätt att närvara och yttra sig vid nämndens överläggningar på samma sätt som nämndens ledamöter. Däremot har de inte rätt att ställa förslag, delta i besluten eller att få sin mening antecknad i protokollet.

4. Rätt till information - tystnadsplikt

Personalföreträdarna har rätt att få den information de behöver för sin verksamhet. Nämnden är alltså skyldig att lämna upplysningar till personalföreträdarna, dock ska nämnden iaktta föreskrifterna i offentlighets- och sekretesslagen. Detta hänger samman med frågan om tystnadsplikt. Tystnadsplikten gäller anställda och ledamöter. Personalföreträdarna utses och entledigas av arbetstagarorganisationerna och kan alltså inte anses vara vare sig ledamöter eller anställda. Tystnadsplikten kan åläggas personalföreträdarna endast med tillämpning av 10 kapitlet 14 § offentlighets- och sekretesslagen. Nämnden ska om den finner att risk för skada, men eller annan olägenhet föreligger ställa upp ett förbehåll enligt denna bestämmelse när uppgifterna lämnas ut.

5. Hur personalföreträdarna utses

Personalföreträdarna utses bland medarbetarna i kommunen, i första hand utses de bland dem som är anställda inom nämndens verksamhetsområde. Om arbetstagarorganisationen vill utse en personalföreträdare som inte är anställd inom den enskilda nämndens verksamhetsområde ska samråd ske med nämndens presidium innan denna möjlighet utnyttjas.

Högst tre personalföreträdare och en ersättare för var och en av dem får finnas för varje nämnd.

Personalföreträdarna utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen har kollektivavtal med. Kommunen förutsätter att arbetstagarorganisationerna kommer överens om vilka organisationer som ska utse representanter i den enskilda nämnden. Det är en förutsättning för att närvarorätten ska kunna utövas.

Vid början av varje mandatperiod ska de arbetstagarorganisationer som utsett personalföreträdare i nämnderna, meddela respektive nämnd samt personalenheten, vilka personer som utsetts. Mandatperioden för personalföreträdarna är den samma som för ledamöter i nämnden. Personalföreträdarna ska noteras i förtroendemannaregistret.

Om en arbetstagarorganisation entledigar en personalföreträdare ska detta meddelas till den aktuella nämnden och till personalenheten.

6. Jäv

Jävsreglerna i kommunallagen gäller även personalföreträdarna och ska tillämpas.

7. Kallelse

Personalföreträdarna ska kallas till sammanträden i samma tid som ledamöterna i nämnden. Kallelsen ska innehålla tid och plats för sammanträdet samt uppgift om vilka ärenden som ska

behandlas. Varje nämnd har ansvar för att upprätta rutin för att kalla personalföreträdarna. Ersättarna kallas bara när de ska tjänstgöra som personalföreträdare.

8. Ersättning

Personalföreträdarna behåller sin lön under den tid de närvarar vid nämndens sammanträde. Nämnden ersätter de arbetsställen som får en kostnad, t.ex. för vikarie, med anledning av personalföreträdarens närvaro vid sammanträde med nämnden.